

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike.
Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčinski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knallova ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan	K 300—
polletno	150—
3 mesečno	75—
1 mesečno	25—
"Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina doplačati."	
Novi naročniki naj pošljijo v prvih naročino vedno po nakaznici.	
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.	

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knallova ulica št. 5, I. nadstropje.

Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vraca.

Posamezna številka velja 1'20 K

Poštnina plačana v gotovini.

Univ. prof. dr. Rado Kušec.

Kaj naj določi ustava gjede versta?

Načela paritetu nam niso tuja, saj smo živeli v Sloveniji in Dalmatiji že pred prevratom v vsaj teoretično paritetni državi. Osnovni zakon z dne 21. decembra 1867 d. z. štev. 142 je posvetil temu vprašanju samo tri člene in sicer XIV.—XVI., katerih dopolnitve pa so tvorili majnikovi zakoni iz 1. 1868. in glede na katoliško cerkev zakon z dne 7. maja 1874 d. z. štev. 50. Kako smo s temi določbami shajali, je znano. Papež je naše cerkvopolitične zakone proklen, proklinali so jih svobodomisinci, ker smo imeli in še imamo prisilen krst in prisilen verski pouk dece, in najbolj so jih proklinali ne-srečni ločeni katoliški zakonci, ki jim vsa ustavno zajamčena verska svoboda ni odprla možnosti, da sklenejo drugi, srečnejši zakon. Stara Avstrija je pač tudi v tem oziru nudila tipičen vzgled, kako lahko se praktično ubije najliberalnejšo ustavo.

To mora biti v naši državi izključeno. Zato je po mojem mnenju potrebno, da ustava določi to-le:

1. Vsi državljanji uživajo polno svobodo vere in vesti. Vsakemu je dovoljeno, izvrševati verozakon doma, ako se s tem ne kršita javen red ali morala.

2. Vsa priznana veroizpovedanja smejo vršiti svoj verozakon javno. Država jamči za nemoteno vršenje verozakonov.

3. Gradjanske in državljanske (bürgerliche u. staatsbürgерliche) pravice in dolžnosti ostanejo vsled verske svobode nespremenjene in so od verske pripadnosti neodvisne. Državne službe so pripadnikom vseh veroizpovedanj enako dostopne.

Nikogar se ne sme siliti k verskemu činu ali k cerkveni slovesnosti, k udeležbi na verskih vajah ali k prisiagi v verski obliki.

4. Vsaka priznana verska družba je javnopravna korporacija, ki urejuje in upravlja svoje zakone samostojno v mejah obstoječih zavkov.

5. Vse lastninske in ostale pravice priznanih verskih družb na zavodih in drugem imetju, namenjenem bogoslužju, pouku ali dobrodelnosti, ostanejo neprikrajšane in se ustavno zajamčijo.

Vsaka priznana verska družba je upravičena, da v mejah obstoječih zakonitih predpisov obdači svoje člane.

6. Nedelje in od držav priznanih praznikov ostanejo kot dnevi počitka in duševne povzdige pod zaščito zakona.

Fran Govekar:

Svitanje.

(Dalle.)

Brivnico je našel zaprt, in ko je hotel vanjo skozi vežo, je našel zaklenjene tudi stranske duri. Kaj je to? Kje je pomočnik? — Pogrelo ga je, zona ga je obila in brez razumevanja je buljil pred se.

Pa so se odprla nasproti ležeče duri in stara hišnica je kakor prestrašena zakrilila s suhim rokami!

»O gospod, kakšna nesreča! Vse so vam pokradli! Danes na vse zgodaj je prišel vaš pomočnik in odnesel prav vse do zadnje cunje! Pa izginil. Poln voz je naložil in odpeljal.«

»Kam? Pa zakaj niste naznani policiji?«

»Sai je vaša gospa že dva dni doma. Njena stvar!« je odgovorila hišnica.

Danetu so se zmajala tla pod nogami in oprijel se je ob držaj ob stopnicah. In nič ni slišal več, kaj mu dopoveduje hišnica. Lezel je v prvo nadstropje. V kuhinji je videl kuharico, ki se je ozrla vanj nekako prestrašeno in začudeno; zamrmrala je nekaj, česar ni razumel, ter se kakor v zadregi sklonila nad nosodami na ognjišču.

145

Ko pa je odpril duri v sobo, se je dvignila negova žena, dolga, suha, postarna ženska, z orjaške crne usnjate zofe, razdeljene z neštevilom belih porcelanskih gumbov v troje velikih elips.

»Čemu hodiš nazaj, capin?« je zarežala. »Kar pojdi, odkoder si prišel! Zakaj s tabo skupaj ne živim niti ure več. Hiša je moja, škarje, britve in twoje lončke in sklede ti pa je pomočnik odnesel. Poberi torej še svoje cape in izgini! Pri tej priči izgini, pravim! Tu nimaš nobene pravice več.«

»Ali kaj vendar govorиш!«

»Idi! Tam so vrata!« je ponovila. »Vsem, kaj si počel, vse twoje podlosti poznam, in lahko rečem, da ga ni večjega ločova v Ljubljani, kakor si ti. Od sramote bi se najrajsa pogreznila v zemljo, da imam takega lumpa za možala!«

»Lažejo! Po krivici!« se je skušal braniti.

»Po pravici! Po vseh gostilnah sem te iskala in povsod sem zvedela reči, ki ti jih ne opusti noben poštenjak. Dovolj križev sem prestala s teboj. Zdaj mi je dovolj. Konec! Ne prikaži se mi nikdar več! In ne prikaži se nikam! Zakaj noben človek te ne pogleda več, in če imaš le še trohico čast, se poberi iz Ljubljane ali pa se obesi, zakaj škode ne bo za te prav nobene!«

»Obesi se!« — Že drugič je slišal Danē ta poziv in zameždel v nepopisni grozi. In Danē se je molče obrnil na peti ter je odšel; nobene besede ni izpregorovila kuharica, nego vztrajno mešala po lončih ter mu kazala hrbet. Kakor v sanjalih je tipal po stonickah navzdol, stopil na ulico in šel dalje brez cilja. Zavedal pa se je: zdaj sem berač — brez strehe, brez časti, brez prijatelja, brez zagovornika na vsem božjem svetu...«

In nikogar ni videl, zakaj niti ozreti se ni upal nikam, da bi ne zaslil zopet poziva: »Obesi se, lopov!« — Slišal je smeh okoli sebe ter si domisljal, da se vse smeje njemu, in slišal je vzklike in razumel le psovke, roganje in izraze zaničevanja proti sebi. Nihče ga ni nagovoril, ker ga pač vsakdo prezira in se mu izogne. Vsakdo pač ve, kakšno sramoto je doživel te dni pred mestnim sodnikom vprito toliko ljudi.

Kar je govorila Verderberica, se ne da izbrisati, kar sta pripovedovala Kalan in Kozlevčar, tega ni mogoče nikoli pozabiti! In priče, očirji, natakarice, njegovi sopivci, prijatelja Kavčič in Dominik, moj Bog, kaj vse so izpovedali o njegovem pjiančevanju, baharjenju in laganiu! Nekdaj ugledni in ponosni ljubljanski meščan Gregor Danē je postal najbolj

ra že presedati vsakemu in spravljati ob resnost rapalško pogodbo. Ti italijanski državniki hočejo preko nje na vsak način izvesti Rečanom po D' Annunziju utisnjene zahteve in mislijo, da pojde vse to končno kar tako gladko dalje kakor je šlo v Rapalu. Mi presojamo reško zadevo resno in hočemo tudi, da se resno reši, to je, da kar je nam priznano, ostane naše. Ako ne morejo biti italijanski senatorji resni, pa bodimo mi toliko bolj resni in energični! Italijanske igre z nami ob Jadranu bodi konec!

Jadranski zbor in njegovi sklepi.

Kakor smo že poročali, se je vršilo 5. t. m. predposvetovanje in 6. t. m. drugo zborovanje Jadranskega zbora v Zagrebu. Prinesli smo tudi sklepe posvetovanja in smo videli, kakšno staljše zavzema zbor zastopnikov neodrešnih krajev glede jadranskega vprašanja po izvršenem dejству, vsiljenem naši državi po rapalški pogodbi.

Vsled rapalškega mira se je spremil položaj našega naroda napram našemu zapadnemu sosedu in vsled tega je moral dobiti naše današnje delo v jadr. vprašanju drugačen značaj, kakor ga je imelo prej, ter se moramo oprjeti na nove metode Naša javnost in sploh naš narod tostran in onstran nove meje je sprejel rapalški mir kot neko višjo državno potrebo. Naš narod smatra to pogodbo kot potrebno za konsolidacijo našega mladega državnega organizma, ki se jo morala izvršiti tudi za ceno zrtovanja enega dela našega naroda.

Zanimanje za Jadran, ki je vladalo do rešitve v Rapalu, ni bilo na naši strani ravnov prevellko. Sedaj pa, ko se je to vprašanje takoreč odstavilo z dnevnega reda, je zavladala nekaka apatija in omaloževanje tega življenskega vprašanja našega naroda in naše države ter smo stopili v novo situacijo. Poglobili in pomnožili moramo delo v svoji domovini, zlasti v onih krajih, ki ne more na izgubljene dele našega naroda. Poglobiti moramo svoje delo pa tudi v inozemstvu, vsled česar je bilo nujno potrebno, da se razširi okvir dela Jadranskega zbora, da bo mogel vršiti to svojo naloge.

Naša ekonomska, finančna in v občestva država gravitacija se mora nasložiti na naš Jadran, ki tvori vsled svojega geografskega in etničnega položaja našo zapadno mejo, katera ne sme biti velikega pomena samo za one kraje, ki meje na Jadran, marveč sploh za vso državno celoto. Ekonomsko in kulturno ojačenje obmejnega pokrajiny bo največje jamstvo za vzdrževanje žive zavesti našega naroda v neodrešenem ozemlju. Tostran meje mora stati močno mostiščo narodne zavednosti, iz domovine mora priti življenski sok za narod onstran meje.

Poleg tega dvojnega cilja mora naša država stremiti za tem, da postane jadranska država po svoji ekonomske in finančni politiki, poleg tega pa

beden, najbolj smešen, a hkrati najodurnejši gobeždač, zaničljiva šema, ki je podoben le še brezobemu psu: laja in renči nad vsakomer, a ne boji se ga nihče.

In mestni sodnik mu je to tudi povedal, mu naložil globo ter ga zapodil z besedami:

»Karakter ste, Danē! — Ampak to-le sobo dam zdaj hitro temeljito prezračiti in izkadicati, da se rešimo smradu, ki ste ga povzročili. Recem vam le še eno: dvakrat vas je že držala iusticia za vrat. Danē, pazite: tretič gre rádo, a takrat vam vrat prav gotovo zlomi!«

In Danē je razmišljal, ko je tavol po Pojanskem predmestju ter je hitel dalje in dalje po vasi. »Vrat imam že zlomljen! A zlomila mi je Verderberica! Nežika! O ženska, ženska! Skorpijon si, vedno pripravljen pičiti! Ti večni, nenasnitni, strašni črv v moškem srcu! Ti orožje satanovo, bodi proklet!«

In se ni zavedel, da je misil pri tem prav tako, kakor so mislili in pisali o ženskah že davno sv. Bonaventura, sv. Janez iz Damaska, sv. Avguštin in še toliko svetih mož, ki so pač poznali tudi le zle ženske in bili zaradi njih tudi nesrečni, kakor je bil nesrečen ljubljanski barokar in brivec, meščan in hišni posestnik Gregor Danē...

moramo z ojačanjem svoje zapadne mejo okrepliti in obdržati ekonomsko in kulturno tudi neodrešeni del našega naroda, moramo posvečati pozornost tudi zunanjji propagandi na Francoskem, v Angliji in Ameriki, da preko te propagande pokažemo svetu pravo slik življenja in položaja našega neodrešene življa v Italiji, kar nam more biti v bodočnosti zelo koristno.

Politične vesti.

Ministrski svet. Beograd, 11. januarja. Jutri popoldne se vrši tu ministrski svet, katerega se bodo udeležili vsi ministri, ki so že danes prispevali večinoma v Beograd.

Dr. Vojko Marinković novi finančni minister? Beograd, 11. januarja. Včeraj dopoldne se je vršila seja demokratskega kluba, na kateri se je razpravljalo o osebi, ki naj mesto imrlega finančnega ministra Koste Stojanovića prevzame ministrstvo financ. Kolikor se je doalo izvedeti, bo to ministrstvo najbrže prevzel dr. Vojko Marinković.

Neodločnost zemljoradnikov. Beograd, 11. januarja. Kakor se zatrjuje v političnih krogih, upravičujejo zemljoradniki svoje stališče, da ne gredo v vlado s tem, da jih ni nihče pozval k sodelovanju v vladi. To pa je popolnoma prazen izgovor, ker so bili voditelji stranke opetovano pozvani na razgovore z merodajnimi osebami, a so vztrajali na svojem odklonilnem stališču. V političnih krogih se smatra ta najnovješji izgovor zemljoradničke stranke za znak, da v stranki ni prava organizacija in da je bilo odklonilno stališče le mnenje posameznikov, ne mnenje vsega kluba.

Kritika takteke zemljoradničke stranke. Zagreb, 11. januarja. Razni zagrebški in beogradski listi ostro kritizirajo stališče zemljoradničke stranke, češ da zemljoradniki niso dorasli politični situaciji, ker so na eni strani sicer oblijubili vladi, da jo bodo podprteli v najvažnejših vprašanjih, da pa ne gredo v vlado, ker to zahtevajo nihovi strankarski interesi. To postopanje se vidi ostalim strankam kaj čudno, ker bi moral zemljoradniki, če so jim interesi države res pri srcu, postaviti te interese nad sеbične strankarske interese. Izgovor, da jih ni nihče pozval k sodelovanju v vladi, je nentemeljen, ker se je ministrski predsednik Nikola Pašić v zadnjih dnevnih opetovano posvetoval z voditeljem zemljoradnikov Avramovićem radi vstopa zemljoradnikov v vlado. Tako postopanje zemljoradnikov kaže samo neurejenost in brezglavost strankinega vodstva.

Ukinjenje pogodb bivšega ministra za šume in rude. Beograd, 11. januarja. Minister za šume in rude dr. Henrik Krizman je anuliral kupčisko pogodbo, ki jo je sklenil prejšnji minister za šume in rude Kovačević z delniško družbo »Dom«, kateri je ta prodal goz dove grofa Festeticsa brez vsake licitacije in so bili gozdovi iznastavljeni nevarnosti, da se popolnoma izsekajo.

Proti destruktivnim elementom. Ko je ministrski predsednik Nikola Pašić sestavil novo vlado, je prejel iz Bihača in Kotora ter mnogih drugih mest več brzojavk s številnimi podpisimi, v katerih se odobrava postopanje vlade proti destruktivnim elementom naše države.

Italijanski socijalnodemokratični voditelji napram Jugoslovenom. »Lavorator« pričuje nekako anekto socijalnodemokratičnih voditeljev o »Slovanih, državljanjih Italije«. Prvi članek je iz peresa dr. Alda Oberdorferja. Po eni strani pravi, da je potrebno mirno soživljanje ob absolutni enakosti pravici, neomejeni svobodi v mejah italijanskih institucij, zahteva strogo pravičnost, brezmejno spoštovanje dužavnih in kulturnih potreb naroda, ki naj dobi v Italiji isto toplo atmosfero.

sednike desetih pododborov pa občin. svetnike gg.: I. Janko Jegliča, II. Fr. Kavčiča, III. in Ivan Kocmura, III. b Fran Skulja, III. c Anton Verbiča, IV. a Jan Ružička, IV. b Jakob Dimnika, V. Valentin Vondžina, VI. Anton Koleš, VII. Ivan Petriča. (Sprejet).

Občinski svetnik g. Rasto Puštošemšek poroča o dopisu mestnega magistrata glede izvolutivne oskrbnika ubogih za Vodnatski okraj mesto umrlega Miha Verovška ter predlaže, da se izvili posestnika Andreja Taškerja. Stara pot 7. (Sprejet). Nadalje poroča o dopisu Mestne hranilnice glede nekaterih sprememb službenike pragmatike za hranilnicne uradnike ter predlaže, da se spremembe v smislu predlogov izvrši izvzemši § 32, ki določa, da naj se plače pomožnih uradnikov, ker bi bila ta sprememba v pristojivju s službeno pragmatiko za matristrane uslužbence. (Sprejet).

Poročila finančnega odseka.

Občinski svetnik g. Valentim Vončina poroča o dopisu županovem glede zvišanja draginjske doklade mestnim upokojencem in udovam mestnih uslužbencev ter predlaže, da 67 prizadetim zvišajo doklade od 25 na 50% in sicer s 1. januarjem 1921, kar bi znalo letno 182.000 K večjih izdatkov. (Sprejet).

Občinski svetnik Likožar poroča o dopisu Mestne hranilnice glede zvišanja denarnih zaloge Kreditnemu društvu Mestne hranilnice na 10.000.000 krov ter predlaže, da se naj zvišanje od 6 na 10.000.000 K dovoli. (Sprejet). Nadalje poroča o prošnji prevoznika g. Turka za zvišanje pevšalne voznine za mestne blagovne vožnje ter predlaže, da se edinemu ponudniku dovoli zvišanje na letnih 70.000 K. (Sprejet). Isti poročevalcev poroča o dopisu Josipine Skuškove glede zvišanja najemščine za šolske prostore v njeni hiši na Erjavčevi cesti 21 ter predlaže, da se dovoli zvišanje od 7.488 K na 10.683 K. (Sprejet). Končno poroča o treh ponudbah za nakup dela mestne parcele št. 184, kat. občine Karlovško predmetje pred dolenskim kolodvorom ter predlaže, da se te ponudbe odkloni, ker bo občina ta svet resila same zase. Predlog je bil sprejet, obenem pa tudi dodatni predlog občinskega svetnika g. Vencajza, da naj se razmislja, ali bi ne kazalo v svrhu pospešenja stavbene gibanja oddati mestni svet v dedni zakup, ker so to praktidra po drugih večjih mestih.

Poročilo šolskega odseka.

Občinski svetnik g. D. Dimnik poročilo odseka glede izvolutivne treh zastopnikov občinskega sveta v šolskem odboru za obrtno nadaljevanje bilo za upravno dobo 1921 do 1923 ter predlaže sledi občinske svetnike gg.: Likožarja, Ružičko in Simon Praprotnika. (Sprejet).

Poročilo stavbnega odseka.

Občinski svetnik g. Ivan Ružička poroča o dopisu mestnega stavbnega urada glede spremembe regulacije načrta za novo rimsko legijo na Mirju in predlaže, da se sprememba v smislu predloga dovoli. (Sprejet). Nato poroča o dopisu mestnega stavbnega urada glede najnajih popravil lesenega mostu čez Gračačico predtrnovske cerkvijo, ter predlaže, da se dovoli potreben kredit do 45.000 K. (Sprejet). Nadalje poroča o dopisu mestnega stavbnega urada glede ureditve odtoka meteorne vode na križišču Knezove ulice in Poljske ceste v Spodnji Šiški ter predlaže, da se dovoli potreben kredit do 6.500 K. (Sprejet). Končno poroča o prošnjah 6 hišnih posetnikov za podaljšanje roka za napravo hišne kanalizacije v smislu zakona o kanalskih pristojbinah. Ker se je materialno silno podražil in ga je težko dobiti, se vsem prizadetim hišnim posetnikom podaljša rok do 1. oktobra 1921.

Poročilo upravnega odbora mestne plinarne.

Občinski svetnik g. Planinsksek poroča o ponudbah za razpisano vožnje za mestno plinarino. Edini ponudnik je g. Josip Turk. Vesel podrazumevanje vseh potrebitih predloga, da se dovoli zahtevani povlešek, to je 18.000 krov letno več, kot doslej. (Sprejet).

Poročilo obrtnega odseka.

Občinski svetnik g. Engelbert Franchetti poroča o prošnji zadruge izvožkov za zvišanje tarife za izvožko ter predlaže, da se povleški podraženje dovoli. (Sprejet).

Poročilo policijskega odseka.

Občinski svetnik g. Likožar poroča o prizivu mesarskega pomočnika Alojzija Kocijanca proti odloku mestnega magistrata glede njegove stojnice ter predlaže, da se postavitev stojnice dovoli. (Sprejet).

Poročilo državnega pravdilstva v Ljubljani.

Vodstvo državnega pravdilstva v Ljubljani je prevezel z 11. t. m. prvi državni pravnik g. Niko Dominico, do sedaj državni pravnik v Celju. Pred vojno je bil g. Dominico pri kasacijskem sodišču na Dunaju, ob izbruhu vojne z Italijo pa je bil prideljen vojaškemu sodišču v Ljubljani, toda le za kratek čas. na kar so ga dodelili v frontno sodišče. Dvorni svetnik g. Božidar Bežek je prideljen višjemu deželnemu sodišču. Državni pravnik g. dr. Ivan Modic je prideljen kazenskemu senatu ljubljanskega deželnega sodišča.

Sledile so razne interpelacije. Med drugim je občinski svetnik g. Božidar Bežek poročal, da se ne more uveljaviti samostalni predlog glede ustavnitve komunalne banke, pri čemer je podprtaval važnost in koristnost take banke. Gospod župan je odkazal ta predlog finančnemu odseku, ki bo na prihodnji seji poročal o sklepih odseka ter stavil potrebne predlage.

Sledile so razne interpelacije. Med drugim je občinski svetnik g. Božidar Bežek poročal, da se ne more uveljaviti samostalni predlog glede ustavnitve komunalne banke, pri čemer se je popolnoma neutemeljeno zaletel v g. podžupana in župana ter imenoval postopanje magistrata, ki je odredil ustavitev obrata 9. t. m., nato pa komisionalno negotovitev stanja ter čiščenje do 1. februarja, nepotrebno žikano. Ker se je

v izvajjanju interpelanta vmešavala galerija z neosnovanimi medklidi, jo je dal g. župan izpraznit. V odgovoru na razne napade je g. župan pojasnil celo zadevo. Mestna občina je z g. Schreyem sklenila zakupno pogodbo za njeovo pekarno in se zavezala, da to pekarno izrodi, ko pogodba preneha, v istem stanju, v katerem jo je prevzela. Od g. Schreya je kupil pekarno neki g. Kavčič, dasi je vedel, da obstaja zakupna pogodba med mestno občino in Schreyjem, ki daje občini gotove pravice. Kavčič je nato jeli spletkariti, da bi občina opustila svojo aprovizacijo in župan. Ker je dobil zaslombi, da tudi med obč. svetniki, se je magistrat odločil, da opusti mestno pekarno, izročiti pa jo hoče šele po komisijonalnem ogledu, da se ugotovi, da li se nahaja v istem stanju, v kakršnem je prevzela od Schreya. Ako bi občina tega ne storila, bi riskirala nebroj tožba s strani g. Kavčiča, ki zahteva izroči-

tev pekarno brez vsakega komisijonalnega ogleda. Pri tem zahteva Kavčič, da se mu izroči tudi vsi lokalci, v katerih se nahajajo podružnice za prodajo kruha, med njimi tudi lokal v Prešernovi ulici, ki je last mestne občine, in sicer za isto najemnino letnih 1000 krov, kakor jo je svojeplačno plačal g. Schrey. Za ta lokal pa ima občina polno ugodnejših ponund in ga lahko da v najem za letnih najmanj 10.000 krov. Ako bi se torej ugodilo Kavčičevi zahtevi, bi bila mestna občina oškodovana za najmanj 10.000 krov.

Magistrat in g. župan so se postavili na edino pravilno stališče, da je treba ščititi občino pred škodo in nepotrebnimi stroški, ki bi brez dvome nastali iz raznih pravd med občino in g. Kavčičem. (Odobravane ori veliki včini svetovalec). Sledila so še razna vprašanja, na katera bo g. župan odgovoril v prihodnji seji. Ob 7. je zaključil g. župan javno sejo.

Rudarska stavka.

— d Ljubljana, 11. jan. Danes dopoldne se je pri vodji deželne vlade za Slovenijo dr. Pitamicu oglastila deputacija stavkujočih rudarjev trboveljske premogokopne družbe in izjavila, da se bodo stavkujoči rudarji nocoj povrnili na delo.

Ljubljana, 12. januarja. Rudarska stavka je končana. Trajala je 25 dni in je bila najdlgotraješa rudarska stavka v naših krajinah. Kakor nam iz Trbovelj javljajo, so rudarji ob 10. ponocu nastopili v trboveljskem rudniku delo, ravno tako v Zagorju in Raiblengburgu. Na delo je odšla nočna skupina, ki dela od 10. ponoc do 6. zjutraj. Vsi rudarji so razdeljeni v tri delavne skupine. V Kotčevju so rudarji včeraj ob 6. zjutraj prekinili delo, odšli so pa zopet ob 2. popoldne na delo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. januarja 1921.

— Čas poteka, odgovora pa še ni. Trboveljska družba je pred pričilno enim tednom razglasila pri naske vrste pojasnila. Podatke je smatrati za oficijalne. Iz teh pojasnil je bilo razvideti, da so dali v svet novih delnic 120.000. Ta količina se razdeli: 36.000 delnic so dali starim delničarjem po ceni 1200 nemških krov, za Jugoslovence so jih »po dolgih pogajanjih« morali dati 30.000 komadov. Ostane še 54.000 delnic. Glede teh so v dunajskih listih rekli kratko, da so jih dobili drugi interesi.

Anketa o kmetijskih šolah. Pri poverjenosti za kmetijstvo se je vršila dne 30. decembra p. l. anketa zaradi novih kmetijskih šol v Sloveniji. Ankete so se udeležili ravnatelji kmetijskih šol, ravnatelji kmetijske družbe in dva strokovna referenta poverjeništva. — Anketa o kmetijskih šolah. Pri poverjenosti za kmetijstvo se je vršila dne 30. decembra p. l. anketa zaradi novih kmetijskih šol v Sloveniji. Ankete so se udeležili ravnatelji kmetijskih šol, ravnatelji kmetijske družbe in dva strokovna referenta poverjeništva. Predseda je vodja poverjeništva dr. Vrtačnik. Referent je bil kmetijski svetnik Rohrman. Anketa se je izrekla za ustanovitev srednje kmetijske šole v Mariboru in za ustanovitev nižjih kmetijskih šol v Prekmurju in na Gorenjskem. Tozadni predlogi so bili po širši debati soglasno sprejeti.

— Slovenski odvetnik v Ameriki. Fran Lovše (Frank Lausche) je napravil pretekl mesec v Columbussu odvetniški izpit in otvoril v Clevelandu svojo pisarno. Izpit je prešel kot prvi v Clevelandu, med vsemi kandidati iz države Ohio, ki jih je bilo 101, je bil na drugem mestu. Lovše je rojen v Ameriki, na te vzgojen kot čist Slovenec.

— Za zgraditev katoliške cerkve v Beogradu. V Beogradu ni mnogo katolikov, zlasti pred vojno jih je bilo zelo malo. Zato jim je zastonila kapelica, ki jo je zgradil blvške avstro-ogrško poslanstvo v Krnski ulici. Sedaj so se razmre spremembe. V Beograd je došlo polno krščenih in nekrščenih katoličanov, ki seveda čutijo potrebo, da imajo svojo cerkev. Ti katoliki so osnovali društvo, ki si je nadelo nalogo, da nabira prispevke in s tem prispevki zgradi čim najprej katoliško katedralo v Beogradu kot viden znak, kako prodira katoliška misel na Balkan. To društvo je priredilo, kakor posnemamo iz »Slovenčevega« podlistka, dne 8. t. m. koncert v gostilni »Petrograde« v Bircanovih ulici. Čisti dobitek tega koncerta je bil namenjen skladu za zgradbo katoliške cerkve. V poročilu o tem koncertu čitamo med drugim: »Koncert se je končal v polnem redu in v splošno zadovoljnost v vsakem oziru. Po koncertnem delu se je razvila prosta zabava in ples.« Zanimalo! Katoliška gospoda v Beogradu je torej, da si načeloma proti vsemu, kar je vselej katoliška misel, želi dobiti katedralo, priredila na korist fondu za zgradbo katoliške cerkve plesno prireditev. Beležimo to s posebnim poudarkom, da se bo vedelo, da je staro klerikalno načelo, da namen posvečuje sredstva, še vedno v veljavlji. Kakor nimamo prav nitičesar proti temu, da se zgradi v Beogradu katoliška katedrala, prav tako bi pozdravljali tudi misel, da bi se sezidal v Ljubljani pravoslavna cerkev. Kakor je iz beogradske pravoslavne cerkve, katoliška nekdanja župna župnija razvidno, srbska župnost na

mo ne nasprotuje zgradbi katoliške cerkve v Beogradu, marveč jo celo podpira. Zato smo radovedni, kakšno stališče bi zavzelo naše klerikalno časopisje in naša duhovščina, ako bi se v resnici v Ljubljani sprožila milijon. Srbe, pač pa se ne sramujejo beračiti pri vladu za podporo, ne povedo pa delavcem, da jim je Jugoslavija dala že več podpore, kakor pa so dobili za časa dr. Susteršiča. Dokler bodo vladal v teh krajih župnik Oblak pod geslom: »Bolje da pogine v obroku v teh krajih kakor pa, da bi vera (njegova politika) kaj trpela, ne bo obrnil vprašanje teh krajov rešeno; tudi ako se jim dano milijoni.«

— Posnemajte! Mariborska podružnica »Jugoslovenske Matice« je vprzorila v nedeljo 2. t. m. ter na dan Sv. Treh kraljev in v nedeljo 9. t. m. v gledališču tri zelo uspele predstave. Vprzorila so »Božične slike« Ljubljane Poljančeve, ki se odlikujejo po aktualni vsebini in ki bi sigurno tudi v drugih mestih dosegli enak uspeh kot v Mariboru. Zanimanje za izbrano prireditve je bilo splošno in gledališče je bilo napolnjeno, ko še nikdar, kar tudi izpričuje velikost čistema dobjika samo prve predstave (okoli 8000 krov), ki jih doli Jugoslovenska Matica. Posebno so ujajali napevi, ki jih je za »Božične slike« zložil Oskar Dev. Vsa prireditve je njimi prisa do popolne veljave. Za uspeh prireditve ima glavno zaslugo učiteljsko osebje ženske deklinske šole v Cankarjevi ulici, »narodnički« in preseliti svojo »kupčilo« v Postojno. Pod Italijani je zadnji dve leti marsikat naš »mal« kmet in kmečki fant nenadoma »obogatel«, ki je povedal te dni star trgovec, poštenjak iz Zgornjega Logatca. To pa je nekatere spekulante omnilo. Iz Logatca jih bo šlo kakega pol tukata za Lahi v Postojno, da si na takratnem pohištvo počasno učinkujeta. Ako je donašal ob demarkacijski črti kontrapant? Zdaj pa se bodo moralni Italijani umakniti, za enkrat seveda samo za 10 do 20 kilometrov nazaj, a z njimi jo hočejo potegniti tudi nekateri — notranjski »narodnički« in preseliti svojo »kupčilo« v Postojno. Pod Italijani je zadnji dve leti marsikat naš »mal« kmet in kmečki fant nenadoma »obogatel«, ki je povedal te dni star trgovec, poštenjak iz Zgornjega Logatca. To pa je nekatere spekulante omnilo. Iz Logatca jih bo šlo kakega pol tukata za Lahi v Postojno, da si na takratnem pohištvo počasno učinkujeta. Ako je donašal ob demarkacijski črti kontrapant? Zdaj pa se bodo moralni Italijani umakniti, za enkrat seveda samo za 10 do 20 kilometrov nazaj, a z njimi jo hočejo potegniti tudi nekateri — notranjski »narodnički« in preseliti svojo »kupčilo« v Postojno. Pod Italijani je zadnji dve leti marsikat naš »mal« kmet in kmečki fant nenadoma »obogatel«, ki je povedal te dni star trgovec, poštenjak iz Zgornjega Logatca. To pa je nekatere spekulante omnilo. Iz Logatca jih bo šlo kakega pol tukata za Lahi v Postojno, da si na takratnem pohištvo počasno učinkujeta. Ako je donašal ob demarkacijski črti kontrapant? Zdaj pa se bodo moralni Italijani umakniti, za enkrat seveda samo za 10 do 20 kilometrov nazaj, a z njimi jo hočejo potegniti tudi nekateri — notranjski »narodnički« in preseliti svojo »kupčilo« v Postojno. Pod Italijani je zadnji dve leti marsikat naš »mal« kmet in kmečki fant nenadoma »obogatel«, ki je povedal te dni star trgovec, poštenjak iz Zgornjega Logatca. To pa je nekatere spekulante omnilo. Iz Logatca jih bo šlo kakega pol tukata za Lahi v Postojno, da si na takratnem pohištvo počasno učinkujeta. Ako je donašal ob demarkacijski črti kontrapant? Zdaj pa se bodo moralni Italijani umakniti, za enkrat seveda samo za 10 do 20 kilometrov nazaj, a z njimi jo hočejo potegniti tudi nekateri — notranjski »narodnički« in preseliti svojo »kupčilo« v Postojno. Pod Italijani je zadnji dve leti marsikat naš »mal« kmet in kmečki fant nenadoma »obogatel«, ki je povedal te dni star trgovec, poštenjak iz Zgornjega Logatca. To pa je nekatere spekulante omnilo. Iz Logatca jih bo šlo kakega pol tukata za Lahi v Postojno, da si na takratnem pohištvo počasno učinkujeta. Ako je donašal ob demarkacijski črti kontrapant? Zdaj pa se bodo moralni Italijani umakniti, za enkrat seveda samo za 10 do 20 kilometrov nazaj, a z njimi jo hočejo potegniti tudi nekateri — notranjski »narodnički« in preseliti svojo »kupčilo« v Postojno. Pod Italijani je zadnji dve leti marsikat naš »mal« kmet in kmečki fant nenadoma »obogatel«, ki je povedal te dni star trgovec, poštenjak iz Zgornjega Logatca. To pa je nekatere spekulante omnilo. Iz Logatca jih bo šlo kakega pol tukata za Lahi v Postojno, da si na takratnem pohištvo počasno učinkujeta. Ako je donašal ob demarkacijski črti kontrapant? Zdaj pa se bodo moralni Italijani umakniti, za enkrat seveda samo za 10 do 20 kilometrov nazaj, a z njimi jo hočejo potegniti tudi nekateri — notranjski »narodnički« in preseliti svojo »kupčilo« v Postojno. Pod Italijani je zadnji dve leti marsikat naš »mal« kmet in kmečki fant nenadoma »obogatel«, ki je povedal te dni star trgov

zmetnosti. Predstavljati dramatična dela kot celino brez protagonistovskega vsiljevanja, brez poz in efektovanja ter afektovanja, do skrajnosti naravno ter laskreno — ne igrati, nego živeti, to so bila načela Čehova, ki jih je uresničil Stanislavskij svojimi članji. In sodo smo videli to dramatsko življenje tudi v Ljubljani. Nismo pa videli teatra, ne igralcev in ne igre. Osimli smo bili sploščeta, a življenje nas je potegnilo za seboj in odhajali smo navdušeni. Čehov »Striček Vanja« ni drama v navadnem pomenu te besede, nego so to tiki, mireni, le hipno s strehom prerušeni prizori iz životinja ruske inteligence na kmetih; malo je zunanjega, a tem več notranjega dejanja, duševnih konfliktov ter globoke srčne melahnosti. Družba je podala igro nad vse mojstrsko, do zadnje tančine resnično, živo realistično.

stično, neprisiljeno in s prekrasno so-
igro. Kako ti umetniki razločno in vedno razumljivo govorite, se krejajo, kako dosledno karakterizirajo, je velika umetnost. Podali so nam pravi pravcati ruski milje, ki je zilval z odre prav poseben čar. Kako globoko se znajo vmisiliti v dejanju, kako resnično žive, pozabljajo nase ter se premene v predstavljane osebe, naj dokazujejo le dejstvo: na koncu ob slovesu po slovesu so umetniki jokali resnične solze! Ne bomo pisali kritike: brez razločne vsi članji so izvrstni. Najbolj so učinkovali zdravnik, profesor in striček. Uspeh je bil popoln in po pozdravnem nagovoru ruske članice našega gledališča ter izročiti velikega lovorcevega vanca po ruskem tovariu je tudi naše občinstvo priedilo gostom dolgotrajno, prisrčno ovacijo. F. K.

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Sreda, 12. januarja, zaprto.
Četrtek, 13. januarja, zaprto.

Petak, 14. januarja: Surtni plez, II. Red C.

Sobota 15. januarja: Školjska, Red E. Nedelja, 16. januarja: Školjska. Izven abon.

Ponedeljek, 17. januarja: Cvrček za pečjo. Red D.

Opera:

Sreda, 12. januarja: Jesenske gosli, govoranje moskovskega umetniškega gledališča. Izven abon.

Četrtek, 13. januarja: literarni večer, govoranje moskovskega umetniškega gledališča. Izven abon.

Petak, 14. januarja: Fra Diavolo. Red B.

Soboto, 15. januarja: Tosca. Red A. Nedelja, 16. januarja: Trovatore. Izven abon.

Ponedeljek, 17. januarja, zaprto.

II. simfončni koncert muzikle dravške divizije. Pri tem koncertu, ki se vrši v ponedeljek 17. t. m. v dvorani Union, se bo izvajalo: 1) L. v. Beethoven: a) Ouverture »Leonora III. op. 72; b) Simfonija št. 6, F-dur op. 68; 2) E. Adamit: Tatarske sihlute. 3) Dr. A. Dvořák: Slovenska rapsodija d-dur, op. 45 št. 1; 4) C. M. Weber: Ouverture k operi »Oberon«. Vstopnice se dobavijo v Dolenčevi trafi, Prešernova ulica.

Jadranka. Glasilo zavednega ženstva. Leto I., št. 1. V Trstu je začel izhajati mesečnik »Jadranka«, ki prima poleg leposlovja tudi članke in dopise, ki se tičejo ženstva; poročala bo o družabnih, gospodinjskih, zdravstvenih in vzgojnih vprašanjih, da jaziči krepot in blagostanje našega ženstva v zasebnem in javnem življenju. Povsem pa mu bodi namen ohraniti ženstvo narodno zavedno in zvesto jugoslovenski misli. Prva številka je prinesla nekaj leposlovnih črtic, pesme, aforizmov itd. dr. Posamezna številka stane 80 st., vseletno 10 lir. V Ljubljani zastopa list g. Nada Pertotova, Dunajska cesta 6. »Jadranka« dokazuje, da so tržaške Slovenke vzorno agilne in podjetne. Naj bi našli v Jugoslaviji čim največ naročnic in dopisnic!

Nov ravnatelj dunajskega dvornega gledališča. Namesto režiserja in igralca Heinra je bil to dan imenovan bivši sodnik, nemški pesnik in dramatik dr. Anton Wildgans za ravnatelja dunajskega dvornega gledališča. Njegovi lirske zborniki in njegove drame »Bedek«, »Ljubezen«, »Dies irae« in »Kajna« so baje velike literarne vrednosti.

Zalosten kulturne pojave. Pred dvema leti je bilo ustanovljeno društvo »Narodna Galerija« z namenom, zbrati dela upodabljalih umetnikov slovenskega pokolenja preteklih dob in jih resiti popolne pogube; dalje zbrati in nakupovati dela živčnih umetnikov in tako ustvariti temelj za Umetnostno Galerijo. Društvo se je posredilo tekom enega leta otvoriti stalno galerijo, pristopno javnosti; ta prva zelo izbrana zbirka sicer ni večja kot kakšne privatne zbirke, vendar je že v tem obsegu dosegla dvoje: prvič izrazito kaže tip slovenske moderne umetnosti in drugič priča, da je bilo društvo potrebno; ker z malimi žrtvami bi se dala ustvariti historična in umetniška galerija narodu v nesmrtnost in vzpodbudo. Saj umetnostne galerije so bile in so najdragoceniji dragulji v glorioli vaseke kulture! Društvo je v svrhu pridobitev novih članov priložilo mesečnico »Ljubljanskemu Zvoncu« in »Dom in Svetu letna poročila prvega poslovnega leta s čeki in prošnjo za malenkosti letni prispevki tri desetih krov. Okrog 4000 takih vlog je prišlo naši inteligenči v roke in v teku petih mesecov se je priglasilo 25 članov! To je eno; drugo je temen enako. »Galerija« je odprta dvakrat tedensko zdaj že deset mesecev. V sredi Ljubljane, na vidnem prostoru ima tablo. In v teh desetih mesecih jo je posejalo od 70.000 mestnih prebivalcev okrog 600! Zdi se nam potrebno, da konstatiramo ti dve dejstvi, ki spadajo v žalostni del naše kulturne in prosimo vse, ki preberete te vrstice in se čutijo kolikški pričadevi spričo te žalostne malomarnosti in mlačnosti, da pomagajo izbrisati sled takega, obsoje vrednega pojava in s tri desetimi kronami zdajo na spomeniku najizrazitejšega glasnika duhovne kulture sebi in potomstvu v ponos. — Narodna Galerija v Ljubljani.

torog, O sposka ulica št. 3, ob 9. dopoldne. Ker se bo ustanovilo poverjeništvo za Ljubljano, prosimo vse invalide intelligentne, da se zanesljivo udeležijo zboru.

Plesni venček čitalnice v Brežicah se vrši na svečino, dne 2. sredo.

Svira vojaška godba. (k) — Društvo sinjaljev juridične fakultete ljubljanskega vseuniverzitetnega priredila dne 8. februarja ob 8. zvečer v gornjih prostorih Narodnega doma maskerado v prid svoji društveni knjižnici. Vstopno za osebo 50 K, za akademike 20 K. Dočne maske dobrodoše. Ker je čisti dobitek namenjen knjižnici, se preplačila hvaležno srejemajo.

— Klub Primork je imel 7. t. m. svoj občini zbor, na katerem se je društvo definitivno ustanovilo. V odbor so bili izvoljeni: ga. Mar. dr. Debelakova, kot predsednica, ga. Milena dr. Žerjavova, kot podpredsednica, ga. Minka dr. Šorljeva, kot I. tajnica, ga. Olga Zajčeva, kot II. tajnica, ga. Maša Gromova, kot blagajnica, ga. Marija Kopacevica, namestnica, Odbornice: ga. Olga dr. Pucova, ga. Vida dr. Novakova, ga. Marieta Gostišova, ga. Lisečeva, ga. Zofija Strgarjeva, gdčna. Marija Jugova, ga. Čehova. (k)

— V Gržah pri Celju je priredilo uradništvo rudnika Žabukovca prav lepo uspeli Silvestrov večer, koega člani dobitek v znesku 571 K so priredili naklonili šolskemu knjižnici. Prav vesel pojav! Naj bi vrlo uradništvo posnemala še druga društva in se z raznimi pridivitvami spominjala naše šolske mladine! Požrtvovalnim šolskim prijateljem pa naša najiskrenješa hvala! Šolsko vodstvo.

Podporno društvo za dijake na realki v Idriji je imelo v zadnjem poslovnem dobi 15 pokroviteljev in 88 rednih članov. Društvo je razširilo svoj delokrog na vse zasedeno ozemlje ter podpiralo tudi dijaštvu na idrijski gimnaziji. Dohodek je imel 5672.26 lir in ravno toliko stroškov. Za predsednika je bil na občinem zboru izvoljen ravnatelj dr. Josip Pavlin. Pomagajmo društvi!

Kulturni boj v ljudski šoli.

Treba je, da izve tudi širša javnost, Zato morajo na dan spletke proti cerkveni ljudski šoli.

Cerkvena občina šteje 3200 prebivalcev in povprečno po 530 šoloobveznih otrok. Do leta 1899. je imela tukajšnja šola štiri razrede. Zaradi po manjkanja prostorov so hoteli tedaj šolo razširiti v pet razredov; ker pa bi morali v tem slučaju uvesti na šoli celodnevni in nem. pouk, so šolo razdelili v dvorsredno deklisklo in trirazredno deško šolo, ki na njej poučujem že dobro 20 let. Da omogočim otrokom, zlasti dekliski — višjo in temeljitežo izobrazbo in obenem razbremenim učne moći, sem lani predlagal s stvarno utelešljitvijo, da se šoli združita v Grazrednico. Ljudstvo samo ne bi bilo niti opazilo kakje izpremembe, če bi ne bilo med njim nekaj »kulturnih bojevnikov«, trdečih, da se na Grazrednici otroci ne morejo prav nič več naučiti kakor na dvorazrednici. Tedanj župan, ki je bil že zaradi svojih otrok drugačenega mnenja od teh kričevalcev, je moral preslišati prav mnogo pikrih očitkov od duhovniških pravstvenih delavcev. Započel se je kulturni boj v najširšem obsegu. Protest župnikov, občinskega odbora, krajnega šolskega sveta, s priznajo sklicanim žena, po odobrenju šestrazrednice zopet protest občinskega odbora, političnega shoda SLS itd.

Združenje šole same ne stane občiniti niti vinjarja, kar sem protestantom ponovno dokazoval in dokazal; toda kaj to, dekleti in dečki ne smej skupaj v eno sobo, ne smej hoditi po istih stopnicah, ne skozi ista vrata v šolsko poslopje, ker bi trepala moralna v šoli bi se menjavala pisemščina in bogovedi kaj še vse.

Višji šolski svet častiti duhovčini pa ni mogel ustreči, ker bi moral sicer priznati, da so domalega vse jugoslovenske šole osnovane na memorialu. Preostalo je dovolil, a par mesecev pozneje je brzjavno prepovedal oziroma ustavljal vse predpriprave. Naravno, da je bilo veselja v Izraelu. »Ve ste zmagali« je razlagal duhovni kulturni bojevnik sklicanim ženskam, večinoma materom brez šoloobveznih otrok. Toda: »dež za solncem mora priti, gozdop minister prosvoje je odobril proračune za novoustanovljene razrede in beseda učitelja je premagala duhovsko diktaturo. V najlepšem redu se je začelo pomlajevanje šola razvijati v modern učni zavod, ustvarjajoč krepke kořenice naši mladi državni. Minilo je 14 dni. Da se pred ljudstvom opravičijo, ker je nekdo vrgel mednje kruto vest, da so oni zakrivili razširjenje šolec, so na dan 3. oktobra 1920 sklicali javen shod, na katerem so tako kulturno bojevito napadli mojo osebo, da so se treznejši poslušali odstranili iz dvorane, ker jim je bilo zabavljajoč preogabno, naslednji dan pa smo imeli »šolski žiraj«. Seveda sem ga v kali zatrli in storil svojo uradno dolžnost. S kapljanom g. Viktorjem Turkom svu imela čast pri sodišču sedeti drug poleg druga. No, zadeva še ni končana in jo je treba podpreti. Pa kako? Glej: »Škola na ljudski šoli« v Domeljubec in »Kulturni boj« v »Slovenec«.

Sankališče v Bohinju, ki se je za Božične praznike in Novo leto vsled preoblega snega kakor tudi radi tega, ker je bil silni suh in mokast moglo le za silo osnažiti, se je z nastopom južnega vremena popolnoma izdelalo ter ima sedaj pravilno obliko v ravneh črtah, kakor tudi pravilno izdelane okope na ovinkih. V sedanjem stanju nudi to umetno izdelano sankališče prvovrstni užitek. Vsakokratno stanje sankališča se boje objavilo v posebnih vremenskih poročilih.

Turistička in sport.

Sankališče v Bohinju, ki se je za Božične praznike in Novo leto vsled preoblega snega kakor tudi radi tega, ker je bil silni suh in mokast moglo le za silo osnažiti, se je z nastopom južnega vremena popolnoma izdelalo ter ima sedaj pravilno obliko v ravneh črtah, kakor tudi pravilno izdelane okope na ovinkih. V sedanjem stanju nudi to umetno izdelano sankališče prvovrstni užitek. Vsakokratno stanje sankališča se boje objavilo v posebnih vremenskih poročilih.

Društvene vesti in pridivite.

Invalidom in vdovam v Mariboru. Centrala vojnih invalidov v Ljubljani priredila v Mariboru 16. t. m. ob 10. uri predpoldne v restavraciji Fuks, Jurčičeva ulica št. 17 predavanje. Vabilo se vse tovarisi in tovarische, posebno pa invalidi-intelligenti, katerih naše organizacije jaka pogrešajo. Počeli tovarisi Belin iz Ljubljane.

Centrala splošne organizacije voj. invalidov za Slovenijo v Ljubljani, pozivata vse svoje člane in članice na ustanovni občini zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. v restavraciji »Zla-

šolske otroke proti učitelju, to je boj za kulturo in narodno prosveto.

Josip Lapajne,
naučitelj v Cerkljah.

Agrarna reforma in zakupnina na veleposeljstvih.

V kratkem se bodo začela izvajati določila za oddajo veleposelstev v štirlitveni zakup. Oddajo se bodo njive, travniki in pašniki in sicer tiste površine, ki so razpoložne za namene agrarne reforme t. j. ki presegajo takozvani maksimum, ki pripada lastniku v njegovem prostu vporabo.

Zakupnina, ki se bo od teh zemljишč placiča, ima letno značajki pri njivah osemkratni in travnikih in pašnikih desetkratni katastralni čisti dobitek.

Na ta način je zakupnina, ki se sme zahtevati, vnaprej določena in sicer za vso dobo štirih let.

Ko so se lani objavila prva določila za oddajo zemljishč v zakup, se je imela zakupnina določiti naknadno na podlagi krajevih razmer. Proti naknadni določitvi zakupnine se je opravljeno izjavljati, odobravati pa je stalische, da se zakupnina nastavlja po krajevih razmerah, tedaj po zakupnini, ki se v posameznih krajih dejansko plačuje, in sicer zaradiča, ker je običajna zakupnina najboljše merilo za njen opravljene in njeno pravo vrednost.

To načelo se je pa opustilo in sprejela se je točna formula, po kateri se ima zakupnina pobirati. Sprejel se je za podlago katastralni čisti dobitek. Tako se je dobila sicer enotna uvaževanja vredna, ki pa v zvezi z zgornj navedenimi koeficienti 8 in 10, ne odgovarja današnjemu položaju zemljishčne rente. Katastralni čisti dobitek že sam na sebi ni časnu primeren. Prikrije je bil za potrebe obdajenja. Nikakor pa ne more biti danes v zvezi s temi koeficienti merodajna za namene zakupa, ker bi bil na ta način lastnik preveč udarjen, zakupnik pa nepravljeno obdarjen. In če se osemkratni oziroma desetkratni čisti dobitek tudi za 100% zviša, kar je dopust-

no, kadar se gre za »krčevine« in za zemljishča, ki se odlikujejo po svoji roditosti, se pri današnji vrednosti denarja še ne dobi tiste vrednosti, ki bi zagotovila lastniku primerne dohodke in ne bi zakupnika na račun veleposeljnika neopravljeno favorizirala.

Vzemimo ta le primer. Ob veleposeljstvu, ki méri v celoti 225 ha, se ima po izločitvi »maksimum t. j. v tem slučaju 200 ha, oddati 25 h v zakup. Za teh 25 ha njiv je izkazanega katičista dohodka 312.50 K. Po tem takem bi po znani formuli znesla zakupnina skupaj 2500 K na leto (312.50 K × 8). Na ta način bi prišlo zakupnine za 1 ha 100 K in za en mernik posetve (kakor se pri nas navadno računa) okroglo 10 K. Sedaj pa poglejmo še odbitek! Od celotne zakupnine 2500 K dobi agrarna direkcija za upravne stroške 25% t. j. 625 K, tako da ostane le še 1875 K. Nadalje pa mora plačati lastnik še zemljishčni davek, ki znaša brez doklad 70 K. Z dokladmi pa najraje še enkrat toliko če ne več, in če se bo tave davek sedaj še početvirov, da bzašal okroglo celih 400 K, tako da bi ostalo lastniku od prvotne zakupnine 2500 K le še 1475 K, tedaj več ko za en tisoč manj. Za 25 ha njivske in zemljishčne manj je 1475 K! To je veliko premalo! Na en mernik posetve bi odpadio okroglo 6 K, kar ni v nobenem razmerju z današnjo zemljishčno rento. In tudi če vzamemo za 100% višjo zakupnino, bi bila tako zakupnina za današnje razmere še zmeraj prenizka, če pomislimo, da se danes lahko oddaja njeni več prostorčnimi potom v zakup tudi po 40 do 80 K in tudi dražje za vsak mernik posetve.

62 K; Ribnica ž. 720 K; Hrastnik 1765 K; skupaj 21.676 K.

II. Nabiralnički: Kavarna Zvezda, Ljubljana 160 K; gost Robič, Limbus 34 K; neki ljubljanički nabiralnički 11 K 74 v.; gost Terpinc, Ljubljana 38 K 32 v.; Slovensko žensko društvo Ljubljana 8 K 70 v.; Leskovič in Meden, Ljubljana 12 K 87 v.; gost pri Ribču, Ljubljana 74 K 44 v.; Iv. Jelačin 12 K 60 v.; L. Kavčič 7 K 23 v.; gost Batjel 10 K; gost pri Amerikancu 5 K 48 v.; Jak. Zalaznik 8 K 86 v.; gost Mrak 23 K 43 v.; gost Česnovar 10 K; Jelačin 2 K 67 v.; Kav. Leon 1 K 92 v.; Rautar 3 K 34 v.; vsi v Ljubljani; gost pri Ančniku, Sp. Šiška 14 K; — skupaj 439 K 59 v.

III. Obrambni sklad: Ž. šentpeterska pod Ljubljana kamen v spomin pok. gđc. Ivica Šega; N. tu 90 K; Miloš Roš, Hrastnik 50 K; skupaj 340 K.

IV. Razni prispevki: Dr. Jos. Tomšič, Ljubljana 50 K; dr. Iv. Jenko, Ljubljana 60 K; P. Magdič, Ljubljana 200 K; Neimenovan, Ljubljana 20 K; Neimenovan, Ljubljana 800 K; Iv. Bonač, Ljubljana 800 K; V. Mrak, Ljubljana 40 K; Neimenovan 2 K; blagajna obrat urada juž. koldovor, Ljubljana zbirka 210 K; kurilnica drž. Žel. Ljubljana zbirka po g. V. Suva 227 K 30 v.; K. Polak, Tržič 80 K; Kolinska tovarna, Ljubljana prispevek od družine kave 1000 K; Iv. Perdan, Ljubljana prispevek od vžigalic 9600 K; Iv. Perdan, Ljubljana prispevek od čaja 200 K; Jan. Žirovnik, Borovnica, prispevek za Žiran, pesmi 300 K; kraljinski šolski svet, Ljubljanski Krčevina 100 K; upravnštvo »Slov. Naroda«, Ljubljana, zbirke 365 K; upravnštvo »Jutra«, Ljubljana, zbirka 50 Ital. lir; okrajski odbor Šmarje pri Jelšah 200 K; Josip Mursa, Krapje 10 K; Vinko Zahrašnik, Škofjeloška nabral 265 K; Fr. Zupančič, Rakovnik 20 K; Janko Maurer, Raka, 10 K; V. R. Rohmann, Ljubljana 100 K; A. Vodnik, Ljubljana 100 K; M. Zalokar, Ljubljana 100 K; N. J. Ljubljana 10 K; B. Šlachta, restavr. Ljubljana, mesto noveletnih voščil 100 K; — skupaj 15.669 K 30 vln.

Ugodna doba za ljudsko izobraževanje.

Dr. Jan Herben piše v »Narodnih Listih«: »Narodna izobrazba je narodna moč. Vsi pojo to pescimo, začnimo jo torej tudi mi! Doba je ugodna. Odrešeni smo vsaj za nekaj časa vlaže strank, prišla je doba zakona. Uradniško ministrstvo nas je osvobodilo gospodstva deputacij ter je vrnilo uradništvu pogum, izvajati zakon ter vojski delati red. Nič več ne bodo dobivali uradniki ukorov za to, če so postopali po zakonu, a ne po tem, katera politična stranka se je dokopala do ministrskega stola. V takem srečnem trenotku se more ostresti politiziranja tudi viliščno lažje kakor kdajkoli, kajti kakor hitro preneha nanje delovati agitacija, bode volilštvo pristopno nestranskemu, neposrednemu in brezkonfliktiskemu pouku. Ako pa prepustimo, da bo javno mnenje narodovo posilevano še nadalje z številkami, a ne z razumom, s številnostjo in pritiskom enkrat te, drugič druge stranke, potem ostanejo zakoni papir ter prenehajo biti varstvo imetka, svobode in življenja. Demokratični družbi je potreba ujedinjajoče misli, a ta se more roditi le tedaj, ako stopa pred njo sporazumljene stranke s stranko in vsespolno posvetovanje in sklepanje vseh. V izobraževalnih društvinh in šolah za odražale je prilika za sporazumljene, torej na nevratnih tleh, a odločajo naj veda in znanje, ne pa interesi. Izobrazba reši družbo pred zapeljivci in zapeljanji.«

Amerikanci za Jugoslovensko Matico.

Znana opora preporebne dela Jugoslovenske Matice so naši vrli Amerikanci. V daljni tujini, odtrgani od domovine, ki jim ni dala niti najnujnejšega, so jih ostali vendar zvesti in jo podpirajo z veliko vnero. Nabirajo člane, nabirajo prispevke in vrše svojo propagandno dolžnost v svojih listih. V Severni Ameriki se v tem pogledu posebno odlikuje Slovenska Narodna Zveza v Clevelandu in njen tajnik g. Fran Hudovernik. Pa tudi druge naše organizacije, kot Jugoslovenska Katoliška Jednota in razne podporne jednotne so marljive in agilne, da raste število članov Jugoslovenske Matice v Severni Ameriki stalno. Ni sicer de do naše Primorje v Severni Ameriki izvedeno popolnoma ali precejšnje število marljivih agitatorjev nam jamči, da bo narodno obrambno delo v Severni Ameriki skoraj izvedeno enako, kakor je to že doseženo v Južni Ameriki.

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Kupim posestvo za kmetijstvo z živilnorejo na primerem kraju v bližini večjega mesta ali trga v Sloveniji. Naslov pove Anončni in informacijski zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 240

Proda se popolnoma nova bosanska preproga. Večikost 170×275. Cena 3200 K. Ogleda se lahko od 11 do 12. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 255

Jzvezban mehanik samostojen delavec, več vodstva mehaničnih delavnic, izuren v obratu, specijalist za razne tipe motorjev, išče primerljivo mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na naslov: N. Ditzmar, Domžale pri Ljubljani. 214

Proda se moški kožuh za na voz.
Ogleda se v Turkovi gostilni
Strelška ulica 150

Išče se

spreten luvrski mojster za železo in
kovine. Ponudbe s prepisi spricelav na
Tversico tanca d. d. v Sisku. 196

Istrijte za strope izdeluje in prodaja
na debelo in drobno m² po K 4:80 pri
večjih naročilih znaten popust. Steiner
Anton, Ljubljana, Jeranova bl. 13, Trnovo.
62

Prevažanje blaga

tudi cele vagone, prevzamem po zmer-
nih cenah. Naročila se sprejemajo v
Vegovi ulici 12. 247

Proda se skoraj popolnoma nova
damska toaletna mizica s tremi zrcali
cen. Poizve se: Studentovska ulica 13,
L nadstropje desno. 246

Stanovanje.
3-4.000 K nagrade dam takoj,
kdo mi preskrbi stanovanje, obstoječe
iz 2 sob in kuhinje, vsaj pa ene sobe
in kuhinje s pritiklinami. Ponudbe pod
„Njuno 225“ na upravnštvo Slovens-
kega Naroda. 225

Izjava.

Izjavljam, da nisem plačnik even-
tasnih dolgov, ki bi jih napravili v
mojem imenu **Ivana Jager ali Bettie**
Jelene roj. Jager, ker sem jih jaz za
oskrbnost svoje hiše popolnoma iz
plačal.

Viktor Oblak,
posetnik, Ročna dolina 204.

**Friziranje dam
in manicura**

vsak dan od 3. do 7. ure.
OLGA SMERKOL,
začasno LJUBLJANA, Nunska ulica
št. 10, II. nadstropje. 221

Stanovanje v mestu

1. nadstr., obstoječe iz treh sob in ku-
hinje do 64 m² bi se dalo z malimi
stroški pridrite (oziroma lepo suhi skla-
dišče). Stroške adaptacije bi mogel
prevzeti najemnik, zato pa večjet naj-
emnine prosti. Opeko in potreben ma-
terijal bi dal gospodar brezplačno. Na-
slav pove upravnštvo Slovenskega
Naroda. 249

Hiša z vrtom

že 7 let davka prosta, solidno zidaná,
na prostem solnčnem kraju v bližini
deželne bojnice in farne cerkve, se radi
državinskih razmer proda. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 229

Kupim hišo 2-3 ora-
lje na prometnem kraju v bližini ve-
čjega kraja, mesta ali trga v Sloveniji,
če možno z gostilniško koncesijo. Na-
slav pove Anonočni in informacijski za-
vod Drago Beseljak, Ljubljana, Can-
karjevo nabr. 5. 241

Knjigovodjo

sprejme zavarovalnica v Ljubljani. Po-
nudbe pod „Zavarovalnica“ 245* na
upravo Slov. Naroda. 245

Iščem družabnika

trgovsko naobraženega s 100.000 do
150.000 K razpoložljivega denarja za
specjalno trgovino. Lokali in drugo
preskrbljeno. Ponudbe pod „Specijal“ 244*
na upravo Slov. Naroda. 244

Naprodaj na Stajerskem ŠJKS

Prvovrstni hotel, 30 sob, restavracija,
ves inventar, kakor leži in stoji, 2 nad-
stropna hiša. Prvovrstna trgovska hiša
v Mariboru na najlepšem mestu, ma-
nufaktura in konfekcija, lepo stanovanje.
Parna barvarstva za oblike in dr.
lepa hiša, velik vrt, lepo stanovanje,
stroi in drugo. Lepo posestvo 35 or-
akov, 8 stan. hiše, gosp. poslopje, dober
kisl vrelec in vinska trgovina. Vile,
kušje, tovarne, mala in velika posestva
posieduje Karel Breznik, Celje,
Dolgo polje 3. 254

Proda se lovski pes „ptičar“, 18 me-
secev star. Kje, nove uprav. Sloven-
skega Naroda. 207

Pozor, trgovci s klobuki!

Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej
man v veliki zalogi; tudi lepe velourne
klobuke. **Franjo Geras, tovarnar v**
Stobi, pošta Domžale. Tovarna je
oddaljena 7 minut od postaje Domžale.
Cene primerne nizke, postrežba točna.

5000 K tistemmu,

ki mi da v najem eno ali dve sobi
s kuhinjo. Ponudbe pod „Stranka brez
otrok“ 186* na upravnštvo Slovenskega
Naroda. 205

2000 kron

onemu, ki mi da mesečno sobo proti
visoki najemnini. Cenjene ponudbe pod
„Obrotnik“ 185* na upravo Slov. Naroda.
187

V trgovini
O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5,
je največja zaloga moških in ženskih
oblek po najnižjih cenah.

Kontoristinja,

izurjena strojepiska, večna slovenskega,
srbo-hrvaškega in nemškega jezika v
govoru in pisavi ter knjigovodstva, se
sprejme pod ugodnimi pogoji, pri
stanovanju in hrani in hiši. Ivan Savnik
Kranj. 172

Išče se družabnik

eden ali več — z večjim kapita-
lom za brezkonkurenčno industrijo ve-
like in sigurne prihodnosti v Jugosla-
viji. Zeleti bi bilo soudeležbe kemika
in pogoj: stavba; najpotrebe je
mehanične naprave in tehnični pripo-
močki, so že na razpolago. Doplisi
resnični reflektant s priloženo znako
za odgovor naj se posluje pod šifro
Aeterol 1921/187* na upravnštvo Slo-
venskega Naroda. 8575

+
Naša hčerkica edinka oziroma sestrica, vnukinja in neča-
kinja, naša ljubljanka

Mira Bajuk

gojenka VI. meseca

je izdihnila v cvetoči dobi 16 let danes svojo mlado dušico.
Na njeni zadnji, za nas prebridki poti, Iz hiše žalovanja,
Rimska cesta 10 na pokojšči pri Sv. Krištofu jo spremimo dne
13. prosinca 1921 ob pol 4. ur. popoldne.

Priporočamo jo zlasti njenim součenkam v prijazen spomin
in molitev.

V LJUBLJANI, dne 11. prosinca 1921.

Zaludočne rodbine: Bajuk, Skrlovnik, Kurent.

Kavarna, slaščičarna**--- in pekarija ---**

naznanja p. n. občinstvu in svojim gostom, da ima vsak dan svež kruh in
drugo fine pecivo ter raznovrstne slaščice, kakor v predvojnem času.
Zagotavlja točno postrežbo, se za mnogobrojen obisk vladljivo priporoča

Jakob Zalaznik.

**Pozor! Ne zamudite!
ugodne prilike! Pozor!**

Tovarna „Lana“ prodaja svoje izdelke iz garantirano pristne volne
po neverjetno znižanih cenah.

Naprodaj so: moški in otroški svitri, ženske preproste
jopice, šali, golencije i. t. d.

Ker preostala zaloga ni velika, bo trajala razprodaja le malo
časa pri tvrdki

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica.

Oglas.

Uprava vojno odečne radionice Vevče kod Ljubljane (Željeznička stanica Zalog) provesti će dana 16. februara 1921, putem ofertalne licitacije, prodaju otpadaka stare vojničke obuće i odeće (kožnata čohana i platnenia furda) razne željeznarije, za tim novih čohanih i platnenih otpadaka nastalih prigodom krojenja nove
odeće. Količina celokupne furde, koja se ima da proda, iznosi
za sada 177.564 kg.

Uslove, po katerima će se izvršiti prodaja, kao i po vrstama
složena prodati se imajuča farda, može se pogledati sve do dana
licitacije u ovoj radionici — svakim radnim danom za vreme ure-
dovnih satova.

Reflektanti moraju licitaciji lično prisustovati, jer se eventu-
alno poštoma — ili telegrafski poslane ponude neće primati.

Istovremeno sa ofertom u odvojenom zavodu položu oferanti
kauciju i to: naši državljanji 10 %, a strani 20 %, od ponudnjene
sume.

U ostalom važe za ovu licitaciju odredbe zakona o nabava-
ma vojnih potreba u vezi sa zakonom o državnom računovodstvu.

Iz kancelarije vojno odečne radionice Vevče kod Ljubljane
E. broj 1354 5. januara 1921.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni zakladi 45.000.000— krun.

Priporoča se tvrdka**Jos. Petelinč,**

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
tovarniška zaloga šivalnih strojev v vse opremah za domačo rabo, za krojača
original Cylinder Singerjeve velike in male za šivljare, posamezni deli z
vse sisteme, igle, olje za stroje na drobno in debelo.

Vrlo važno za kučevlastnike i graditelje kuća!

Blagajne za užidati. Prištednja na prostoru, sigurnost vatri
i provali. — Blagajne u svim velici-
nam na skladu. Asbestni ormari za knjige, blagajne sa pultom.
Opis na zahtjev badava

Ilica 25., I. Notter i drug - Zagreb, Telefon. 1-27

Ilica 25/I. Notter i drug, Zagreb. Tel. 9-27.

Vlastita mehanička radiona. Vlastita mehanička radiona.

Medjunarodna špedicija**Emil Eichhorn**

Brod na Savi, Bosanski Brod, Osijek I., Zagreb Frankopanska 9.
Spedicije svake vrsti, carinjenje, preselenja u vlastitim pokutvenim kolima itd.
Brzovaji: Eichhorn.

Bencinski motorji

izdelki Semerniške tvornice strojev, 4, 8 in 16 HP, 1, 2
in 4 cilindrske izvršitve za kmetijstvo in obrt in razsvet-
ljevalne namene izborno porabne, kompl. obratno oprem-
ljeno dobavlja s skladisa na Dunaju

Philipp Hamber, G.m.b.H.

generalni zastopnik Semerniške tvornice za gradnjo
strojev in vagonov

Wien, 7. Bezirk, Neubaugasse 38.

Brzovaji: Aggregator, Wien. Tel. 31223, 35556.

500 let obstoječa pivovarna

Hackerbräu, delniška družba, München.

za Jugoslavijo ozir. večja mesta dežele solventne gostilne
s poznanjem ravnanja s pivom ali firme za lastno porabo
ali preprodajo. 13%ni Hackerbräu se toči v hotelu

„UNION“ v Celju.

Hackerbräu, delniška družba, München.

za Jugoslavijo ozir. večja mesta dežele solventne gostilne
s poznanjem ravnanja s pivom ali firme za lastno porabo
ali preprodajo. 13%ni Hackerbräu se toči v hotelu

„UNION“ v Celju.

Hackerbräu, delniška družba, München.

za Jugoslavijo ozir. večja mesta dežele solventne gostilne
s poznanjem ravnanja s pivom ali firme za lastno porabo
ali preprodajo. 13%ni Hackerbräu se toči v hotelu

„UNION“ v Celju.

Hackerbräu, delniška družba, München.

za Jugoslavijo ozir. večja mesta dežele solventne gostilne
s poznanjem ravnanja s pivom ali firme za lastno porabo
ali preprodajo. 13%ni Hackerbräu se toči v hotelu

„UNION“ v Celju.

Hackerbräu, delniška družba, München.

za Jugoslavijo ozir. večja mesta dežele solventne gostilne
s poznanjem ravnanja s pivom ali firme za lastno porabo
ali preprodajo. 13%ni Hackerbräu se toči v hotelu

„UNION“ v Celju.

Hackerbräu, delniška družba, München.

za Jugoslavijo ozir. večja mesta dežele solventne gostilne
s poznanjem ravnanja s pivom ali firme za lastno porabo
ali preprodajo. 13%ni Hackerbräu se toči v hotelu

„UNION“ v Celju.

Hackerbräu, delniška družba, München.

za Jugoslavijo ozir. večja mesta dežele solventne gostilne
s poznanjem ravnanja s pivom ali firme za lastno porabo
ali preprodajo. 13%ni Hackerbräu se toči v hotelu

„UNION“ v Celju.

Hackerbräu, delniška družba, München.

za Jugoslavijo ozir. več